

v evropské politice (16.7. – 22. 7. 2018)

Událost týdne:

16. července se uskutečnil rusko-americký summit ve finských Helsinkách, na němž se poprvé oficiálně setkali ruský prezident Vladimir Putin a jeho americký protějšek Donald Trump. Prezidenti si na summitu slíbili obnovení spolupráce svých zemí a Trump po schůzce prohlásil, že krize v rusko-amerických vztazích je minulostí. Prezidenti diskutovali také o situaci v Sýrii a na Ukrajině, o jednáních mezi USA a Severní Koreou, o iránské jaderné smlouvě či obecně o nešíření jaderných zbraní. Trump se vyhnul jakékoliv kritice Ruska za údajné vměšování do amerických prezidentských voleb v roce 2016, za což sklidil kritiku z řad demokratů, ale i republikánů. Na tiskové konferenci po summitu dokonce zpochybnil závěry amerických zpravodajských služeb o tom, že Rusko do voleb zasahovalo. O několik dní později však výrok odvolal s tím, že se jednalo o přeřknutí. Potvrdil, že se závěry zpravodajců ztotožňuje.

17. července se v britském parlamentu uskutečnilo klíčové hlasování o dodatku týkajícím se celní unie, který měl být součástí zákona o obchodních aspektech brexitu. Parlament však dodatek, který navrhli proevropští poslanci Konzervativní strany a přidali se k němu i opoziční labouristé, těsně neschválil. Dodatek stanovoval, že pokud by britská vláda nevyjednala volný pohyb zboží s EU do ledna 2019, musela by zahájit s EU debaty o celní unii. Britský tisk hlasování interpretoval jako vítězství premiérky Theresy Mayové.

17. července informovala agentura ČTK, že Evropský soud pro lidská práva (ESLP) došel k závěru, že Rusko porušilo práva tří členek skupiny Pussy Riot při jejich vyšetřování a odsouzení v souvislosti s protivládním vystoupením v moskevském chrámu Krista Spasitele v roce 2012. Soud nařídil, aby stát dotčeným členkám zaplatil odškodné a uhradil soudní výdaje. Ve stejný den odsoudil ESLP Rusko také za nedůslednost při vyšetřování vraždy ruské novinářky a kritičky ruské vlády Anny Politkovské, k níž došlo v roce 2006. Rusko podle soudu nepodniklo dostatečné kroky k odhalení osoby či osob, které vraždu objednal. Stát tak musí rodině novinářky zaplatit odškodné ve výši 20 tisíc eur.

19. července poslala Evropská komise Maďarsko k Soudnímu dvoru EU kvůli maďarským azylovým zákonům. Maďarsko dostalo dva měsíce na vysvětlení azylových pravidel. Ta zakazují pomoc vnitrostátních, mezinárodních i nevládních organizací lidem, kteří v Maďarsku chtějí zažádat o azyl či o povolení k pobytu. Právo na azyl mají jen osoby přijíždějící přímo z místa, kde je jejich život či svoboda v ohrožení.

22. července informovala agentura ČTK s odvoláním na agenturu AFP, že francouzská prokuratura obvinila bezpečnostního referenta francouzského prezidenta Emmanuela Macrona Alexandra Benalla z několika trestných činů, jichž se měl dopustit během prvomájové demonstrace v Paříži. Policejní složky pozvaly Benalla jako pozorovatele, Benalla se však dle kamerových záběrů aktivně zapojil do zásahu, když v civilním oblečení a s policejní helmou na hlavě bil jednoho z demonstrantů. Benalla byl obviněn z násilností, rušení policejního zásahu a neoprávněného nošení odznaků státní moci. Macron se v důsledku incidentu dostal pod silný tlak a rozhodl se Benalla propustit.

Telegraficky

- Dne 16. července informovala agentura ČTK, že podle výsledků průzkumu společnosti Forsa pro televizi n-tv si 62 % Němců přeje odchod ministra vnitra Horsta Seehofera z funkce.
- Dne 16. července oznámilo americké ministerstvo spravedlnosti, že zadrželo Rusku Mariju Butinovou, jež USA podezřívají z toho, že se snažila ovlivnit americkou politiku ve prospěch Ruska, aniž by to nahlásila americkým úřadům. Za to by jí hrozilo až deset let odnětí svobody. Podezřelá je také z kontaktů s ruskou rozvědkou.
- Dne 18. července řekl slovenský ministr zahraničí a předseda 72. Valného shromáždění OSN Miroslav Lajčák, že vítá dokončení dohody mezi EU a Japonskem o volném obchodu. Dohodu podepsali předseda Evropské rady Donald Tusk, předseda Evropské komise Jean-Claude Juncker a japonský premiér Šinzo Abe.
- Dne 20. července informovala agentura ČTK s odkazem na německý deník Bild, že Libye odmítá návrh Evropské unie na zřizování záchytných center pro migranty na svém území.

